

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8XCdo/11/2016
Identifikačné číslo spisu: 5912207105
Dátum vydania rozhodnutia: 03.06.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Oľga Trnková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:5912207105.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, IČO: 35 807 598, zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova č. 4, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné nám. č. 13, o náhradu majetkovej a nemajetkovej ujmy, vedenej na Okresnom súde Ružomberok pod sp.zn. 7 C 110/2012, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 27. februára 2015 sp.zn. 7 Co 21/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Okresný súd Ružomberok uznesením z 24. septembra 2014 č.k. 7 C 110/2012-156 dovolacie konanie zastavil a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania. Dovolacie konanie zastavil pre nezaplatenie súdneho poplatku za dovolanie, rozhodol tak podľa § 2 ods. 4, § 5 ods. 1 písm. a/, § 6 ods. 1 a 2, § 7 ods. 10, § 10 ods. 1, § 12 ods. 2, § 18ca zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“) a o výške poplatku rozhodol podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu Zákona o súdnych poplatkoch. Uviedol, že podanie žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa s účinnosťou od 1. októbra 2012 spoplatňuje súdnym poplatkom vo výške 20 €; v rovnakej výške sa v konaní o takejto žalobe vyberá aj súdny poplatok za dovolanie vo veci samej ak bolo podané po tomto dátume. O trovách dovolacieho konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Krajský súd v Žiline na odvolanie žalobkyne uznesením z 27. februára 2015 sp.zn. 7 Co 21/2015 uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.) a žalovanej nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. V plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa, ktorý v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci,

vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 157 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 2 O.s.p. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia uviedol, že dovolacie konanie nemožno na účely poplatkovej povinnosti považovať za súčasť základného konania. K namietaným záverom vysloveným v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Cdo 39/2007 uviedol že ich nemožno na danú vec aplikovať. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.

Uvedené uznesenie odvolacieho súdu napadla žalobkyňa dovolaním. Dovolateľka výslovne namietala uznesenie „ktorým okresný súd rozhodol o povinnosti úhrady súdneho poplatku za podané odvolanie“ a túto nejasnosť ani na výzvu súdu neodstránila. Dovolací súd podľa obsahu dovolania a súdneho spisu došiel k záveru uvedenému v prvej vete tohto odseku. V dovolaní žiadala zrušiť rozhodnutia súdov oboch nižších stupňov a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, lebo v danom prípade sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 241 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) tým, že jeho rozhodnutie je „absolútne“ prekvapivé, lebo popiera doterajšiu konštantnú judikatúru, žalobkyni bola v rozpore so zákonom č. 71/1992 Zb. uložená poplatková povinnosť za odvolanie a tým jej bol spôsobený zásah do jej ústavného práva na súdnu ochranu, ktorý bližšie v dovolaní rozviedla.

Žalovaná sa k dovolaniu písomne nevyjadřila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) došiel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Keďže v prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, jeho prípustnosť bolo treba posudzovať podľa ustanovenia § 239 O.s.p.

Uznesenie odvolacieho súdu v predmetnej veci však nemožno podriaďiť pod žiaden dôvod prípustnosti vyplývajúci z ustanovenia § 239 O.s.p., lebo odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa nezmenil, ale ho potvrdil a nerozhodoval ani vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Rovnako odvolací súd vo svojom potvrdzujúcom uznesení prípustnosť dovolania nevyslovil a nejde o potvrdzujúce uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, ani o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 1 písm. a/, písm. b/ O.s.p., ods. 2 písm. a/, písm. b/, písm. c/ O.s.p.). Dovolanie žalobkyne preto podľa ustanovenia § 239 ods. 1 a ods. 2 O.s.p. nie je prípustné.

Prípustnosť dovolania žalobkyne by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní, v ktorom bolo vydané, došlo k niektorej z väd vymenovaných v § 237 ods. 1 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (rozsudku aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 ods. 1 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R

34/1995). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. ale nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Žalobkyňa existenciu procesných vád konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní ani nevyšli najavo.

So zreteľom na žalobkyňou tvrdený dôvod prípustnosti dovolania, sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia dovolateľky, že v prejednávanej veci jej postupom súdu bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.).

Žalobkyňa v súvislosti s touto vadou namietala, že rozhodnutie odvolacieho súdu je prekvapivé, pretože popiera doterajšiu konštantnú judikatúru, žalobkyni bola v rozpore so zákonom č. 71/1992 Zb. uložená poplatková povinnosť a tým jej bol spôsobený zásah do jej ústavného práva na súdnu ochranu.

S tzv. namietanou prekvapivosťou rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd poukazuje na predchádzajúce rozhodnutia Najvyššieho súdu SR (napríklad sp.zn. 7 Cdo 102/2011, 2 Cdo 226/2011, 5 Cdo 46/2011). Odňatie možnosti konať pred súdom, ktoré bolo spôsobené tzv. prekvapivými, resp. nečakanými rozhodnutiami, podľa judikatúry najvyššieho súdu nastane vtedy, ak odvolací súd svoje rozhodnutie „nečakane“ založil na iných právnych záveroch než súd prvého stupňa, pričom účastníkovi bolo odňaté právo namietat správnosť (novo zaujatého) právneho názoru na inštančne vyššom súde. V týchto prípadoch spravidla odvolací súd vyvodil svoj (iný) právny záver zo skutočností, ktoré súd prvého stupňa výslovne právne neposudzoval, resp. nevyhodnotil a účastník v odvolacom konaní nemal dôvod namietat a zdôvodňovať prípadné nesprávne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa. V prejednávanej veci o takýto prípad odlišného právneho názoru odvolacieho súdu od prvostupňového súdu jednoznačne nejde, a preto je námietka žalobkyne v tomto smere nedôvodná.

Pokiaľ žalobkyňa odôvodňuje svoje dovolanie aj tým, že ňou napadnuté uznesenie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, dovolací súd poznamenáva že samotným právnym posúdením veci nemôže dôjsť k odňatiu možnosti účastníka konania pred súdom konať, lebo právnym posúdením veci sa mu neodníma možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2 Cdo 112/2001 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 43/2003 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2 Cdo 50/2002 uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 1/2003). Z tohto dôvodu je právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov považované (len) za relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), ktorý ale sám osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. (porovnaj rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1 Cdo 102/2004, sp.zn. 2 Cdo 282/2006, sp.zn. 3 Cdo 174/2005 a sp.zn. 4 Cdo 165/2003).

Možno teda uzavrieť, že dovolací súd nezistil skutočnosti, ktoré by opodstatňovali prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 O.s.p. a keďže dovolanie nie je prípustné ani podľa § 239 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadny opravný prostriedok žalobkyne odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého uznesenia odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní procesne úspešnej žalovanej vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalobkyni, ktorá v tomto konaní úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky nepriznal úspešnej žalovanej náhradu trov dovolacieho konania, lebo jej v dovolacom konaní trovy nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.